

Kronieken september 2013

De **stuurgroep** komt bijeen op 5/9. Vooral de bezinningsdagen in Bad Honnef en het verdere verloop van de Tabor op woensdag worden besproken. Er zijn wat wijzigingen aan de jubileummis en aansluitende receptie voor pater Andreas, maar hoe het precies afloopt zien we wel later.

Effataviering, de eigenlijke **startviering** op 7/9. Wij zijn er niet: onze gebruikelijke familie-uitstap naar Houffalize maar Frans C. heeft extra opgelet: hier zijn verslag:

'Lucas laat ons vandaag, in hoofdstuk 14, verzen 25-33 van zijn evangelie, kennis maken met een Jezus die we niet gewoon zijn. Niet de vriendelijke, helpende, genezende man. Wel iemand die forse uitspraken doet, die de mensen die hem willen volgen voor de keuze stelt. Je kunt hem niet een beetje volgen, je moet van alles wat je bezit afstand doen. In de tekst gaat het over de familie, over het bouwen van een toren, over een koning die wil oorlog voeren. Het hard overkomen heeft voor een deel te maken met de taal van Jezus' tijd; Jezus sprak in tegenstellingen, helemaal goed of helemaal slecht, zonder tussentrapen. Maar Jezus vraagt ons ook met een keuze te maken: gaan we toegeven aan de verleiding van geld, macht, eer? Of gaan we juist andere keuzes maken. Jezus hoopt duidelijk op dat laatste.'

Op 13/9 zingen we de **koorrepetitie** in met 'Kol dodì'. Dan oefenen we voor de viering van pater Andreas, maar in lied 100 'Zo lief als God' moet er wel wat meer 'schwung' zijn'. En lied 59 zingen we nu vierstemmig in, voor de éérste keer, maar je hoort zo dat het feitelijk orgelmuziek is, met sprongen die voor mensenstemmen niet altijd zo eenvoudig zijn!

14/9: Effataviering, maar feitelijk is het de **priesterjubileumviering voor en met pater Andreas**. Die heeft er een erg persoonlijke viering van gemaakt, wat trouwens zijn recht is. Maar de viering is nogal moeilijk te volgen, vooral omdat het Nederlands van Andreas nog erg Duits klinkt en wat hij zegt soms niet zo goed te begrijpen is. Maak daar maar een kroniek van ... Maar pater Andreas heeft mij wat geholpen met een samenvattende tekst, die ik hierna verwerk met mijn eigen notities. Kern van zijn betoog is zijn keuze voor priester zijn, dat zijn hele leven beheerst, met vooreerst een verwijzing naar een 'synchrone levensloop' met een vriend in Sauerland, die huwde in het jaar dat Andreas priester werd gewijd, en naar het beeld op het herdenkingsprentje voor zijn priesterwijding in 1988. Dat prentje stelt een houtsnede van Walter Habdank voor met de blijkbaar vanzelfsprekende tekst 'in manus tuas', in jouw handen, God, leg ik mijn leven, in jouw hand ben ik geborgen.

Hier is er een verwijzing naar het evangelie: altijd zijn er de handen van God die de mens opvangen.

Verder is er dat beeld met de man met de gitaar, een kleine schets die hij in Matran kreeg van Hugo Heule. Schijnbaar eenvoudig, maar het stelt bij nader toezien voor dat men als priester, de kleine gekke clown die gitaar speelt, maar kan beschermen als men zelf beschermd wordt door God, de grote krachtige figuur.

Of dat nieuwe beeld van zichzelf als wever aan het weefgetouw: priester zijn is de verschillende draden van het mensenleven nemen en er een beeld van maken. De draden en de kleur zijn gegeven, maar de priester kan er een beeld van God, het beeld van Christus die midden tussen ons is, een beeld van verlossing mee weven. Hierbij mag geen levensdraad, ook die met donkere kleuren, verloren gaan

Wij zingen enkele liederen die hem nauw aan het hart liggen: 'U bent het brood' en 'Gij zijt heilig/Du bist heilig'

Andreas is ook blij met een komvormig voorwerp, dat door handen gedragen wordt en dat hij blijkbaar als kelk gebruikt. Verder spreekt hij over het 'Stuttgarter psalterium', een hoogtepunt van boekdrukkunst, dat de middeleeuwse draailier voorstelt, de jukebox van de Middeleeuwen! De man die de draailier bespeelt, geeft, net als Andreas zelf als hij zich zingen begeleidt met de gitaar, de maat aan met de stampende voet.

Zingen doet hij: een bezinnend lied: 'Als een hert dat verlangt naar water, zo verlangt mijn ziel naar U. U alleen kunt mijn hart vervullen, U alleen bent mijn kracht'. Waar Andreas ook gaat, God is met hem, met ons. Op deze Effataviering hebben wij gebeden voor een schoonzus die in de intensieve is opgenomen, voor pater Gotti die voor enige tijd overleden is. Maar wij hebben ook gedankt voor al die jaren dat pater Andreas de kerk heeft mogen inspireren.

21/9: Weer een 'gewone' **Effataviering**. Er is overal veel te doen, de Sterrestappers zijn op tocht, maar toch zijn velen hier om samen te vieren. En zoals Frans C. zegt in zijn verwelkoming: uit verlangen naar de geborgenheid hier.

De Bijbelcommentaren op het evangelie van vandaag (Lucas 16,1-8), zijn meestal heel lang, blijkbaar vraagt het evangelie véél uitleg. Want wij leven niet meer in de tijd van Jezus en bepaalde woorden zijn ons vreemd: Wat is een 'rentmeester'? Wij zouden spreken van een 'bedrijfsleider' die boven zich alleen een Raad van Bestuur en/of een eigenaar heeft. In de tijd van Jezus moest de rentmeester elke maand een zeker bedrag betalen aan de eigenaar; nu is het wel anders, maar toen was het zó. En die eigenaar zal wel een prachtig huis hebben gehad in Caesarea aan de zee, dat de bedrijfsleider uiteindelijk moest betalen, maar die wilde ook wel iets voor zichzelf ... en hij rekent grof bij.

Maar de eigenaar hoort dat zijn bedrijfsleider teveel bij rekent, te grof te werk gaat. Dus wil hij zelf ook meer en daartoe moet de bedrijfsleider in het voordeel van de eigenaar eerst afgedankt worden!

Jezus vraagt wat men daarvan vindt. Prijst Jezus de onrechtvaardige rentmeester? Neen, hij zegt niet dat hij gelijk heeft, hij prijst hem alleen voor de manier waarop hij met de feiten omspringt. Jezus zou tegen de vader van een kind dat naar Syrië trekt zeggen: *"Hij heeft een keuze gemaakt en die uitgevoerd: Goed zo!"* Maar daarmee is niet gezegd dat het goed is fundamentalist te worden en naar Syrië te trekken!

Dat verhaal is ongeveer hetzelfde als je iemand ziet met autopech: *"Ik zou iets moeten doen, maar ondertussen ben ik al 2 kilometer verder, een ander zal hem wel helpen."* Neen, we moeten zelf iets doen!

Vandaag is het Vredesdag. Heeft het evangelie daar iets mee te maken? Jezus prijst de onrechtvaardige rentmeester omdat hij gesnapt heeft dat hij moet zorgen dat anderen hem ook goedgezind zijn, dat hij vrede moet maken! Als de Israëliërs een muur bouwen brengt dat geen vrede; als de Palestijnen zelfmoordaanslagen plegen, brengt dat geen vrede. Vrede komt maar als wij met elkaar rekening houden.

Wachten in Syrië tot de troepen van Assad uitgemoord zijn brengt geen vrede; wachten tot Assad de overwinning heeft behaald brengt geen vrede. Elke stap die we doen om elkaar te verstaan, is een stap naar vrede. Zo dacht ook een vrouwelijke Europarlementariër ...

Rabbi Mendel bestudeerde de Thora. Een leerling verweet hem: *"Meester, u zegt dat God liefde is, dat Hij volmaakt is, hoe heeft hij zo'n wereld gemaakt zonder liefde, met zoveel pijn?"* Mendel vroeg hem: *"Zou jij het anders doen?"* *"Ja"*, antwoordde de leerling. En als een bliksem kwam het wederwoord van Mendel: *"Wat sta je hier nog te doen! Je moest allang bezig zijn om vrede te maken!"*

Morgen vertrekt weer een afvaardiging naar de mensen van Neder-Kongo, naar de Bakongo: wij hebben voor hen en de mensen daar dankend gebeden. Wij hebben ook gebeden voor een tante die herstellend is van een hersenbloeding en voor iemand die een zware chemokuur moet ondergaan.

Aansluitend bij de bezinning hebben wij biddend gevraagd de sneeuwvlok te zijn die de zaak kan doen kantelen, de tak doen breken.

Een vlotte, aangename **koorrepetitie** op 27/9 die we inzingen met lied 175, 'Simi jadech', steeds sneller! Bijschaven van enkele liederen zoals lied 11 (na de kwartnoot niet meer ademen!) en lied 111 (niet vertragen; niet altijd hetzelfde zingen: eerst eenstemmig, dan vierstemmig, om te vermijden dat die zoekstem er nog is ...). Lied 19, lang niet meer gezongen is een lied over Jezus in een toegankelijke taal mét bewondering voor Jezus. De klemtoon ligt hier zowat overal: bij bepaalde zinnen of op de tweede noot. Lied 59 vierstemmig verder inoefenen en dan leren we Tafelgebed 3 (lied 203 in de blauwe kaften) aan, als prelatie te zingen met als antwoord lied 209. Het tafelgebed is afwisselend te zingen: koor, allen, mannen, vrouwen? Je kunt deze repetitie bekijken als een voorsmaakje van de open kooravond op 11 oktober, met 'Old Irish Blessing' als afsluiter.

In de **Effataviering** op 28/9 worden we verwelkomd door Chris, die terug hier is na een weekendje 'stappen'.

Het evangelie is een vervolg van dat van verleden week en gaat over een zeer gekende parabel die we alleen bij Lucas vinden (Lucas 16, 19-31).

We moeten met twee dingen rekening houden. Vooreerst: de tekst is nu onderverdeeld, maar was dat oorspronkelijk niet. Lucas heeft alles aan een stuk doorgeschreven, want het was de bedoeling de tekst voor te lezen of van buiten te leren. Maar in de 10de eeuw wilde men teksten kunnen opzoeken. Dus verdeelde men de tekst in hoofdstukken. In de 16de eeuw wilde men minstens 6 teksten met elkaar vergelijken, dus kwam er de indeling in verzen. In de 19de eeuw had men dus evangelies in hoofdstukken en verzen, maar men had ook teksten die niet bij een evangelie horen en geen titels. Normaal werden die teksten hier niet gelezen, nu wel. De tekst die we vandaag lezen, kreeg uiteindelijk als titel 'Lazarus en een rijke man' of 'Lazarus en de rijke'. Maar vroeger, na 1940, toen wij de Bijbel in de volkstaal mochten lezen kwam er de Canisiusvertaling en toen was de titel: 'Lazarus en de rijke vrek'. Later werd de 'rijke' sympathieker: hij werd van 'vrek' een 'rijk man'. Dat hij oorspronkelijk in de Canisiusvertaling een vrek werd geheten, was om de tegenstelling met Lazarus te benadrukken. Maar uit de tekst van Lucas blijkt helemaal niet dat de rijke man een vrek is, integendeel hij geeft elke dag een feest! Trouwens: de bedelaars aan de deur, waren feitelijk een teken van standing, een teken dat dáár gegeven werd ...

Ten tweede: het is uniek dat iemand in een parabel een naam heeft. Wij komen de naam 'Lazarus' wel regelmatig tegen. Zie het 'In paradisum' op het einde van de begrafenisviering, een lied in de feestelijke paastoon: 'opdat' je zoals de arme Lazarus, de arme van weleer ...' Het is in feite een oproep tot vrede, gebaseerd op het evangelie.

Na lezing stellen we vast dat het in feite gaat om een verhaal in twee delen. Het eerste deel is zeer herkenbaar: soms worden wij ook onrechtvaardig behandeld. En dan denken wij: *"Wacht maar, nu ben ik onmachtig ... maar als de rollen omgekeerd zullen zijn, dan zul jij die onredelijkheid ondervinden."* Het tweede deel is de vraag om mensen te sturen naar familie, broers, dierbaren, ...

Wij kunnen er twee lessen uit trekken. De eerste les is dat belangrijk is wat we nu doen, hoe we nu leven, dat we omgaan met wat we kunnen. Dat is van levensbelang, het bepaalt wie we zijn. Niet: moest ik nu ... neen daar gaat het niet om. Belangrijk is: wat doe je nú!

En de tweede les is dat we de boodschap van de profeten moeten beluisteren! Lazarus is toch het Griekse equivalent van Eleazar, en die Hebreeuwse naam betekent: God helpt! Wij moeten dus niet wachten, zelfs niet op wijze woorden van een paus, wij hebben de wet en de profeten. En zelfs als iemand uit de doden opstaat – en Jezus weet waarover hij spreekt – zal dat niet helpen!

Wij hebben gebeden voor Nina en Piet die deze dagen hun 25-jarig huwelijksjubileum vieren En voor Fons dat hij toch snel beter mag worden.

In deze periode valt de Vredesdag. Anja en Nele van de Ark Gent brengen ons een enthousiast bezoek mét vredeswensen en een speciale dank: 'Deze ontmoeting werd mede mogelijk gemaakt door jou.' Dat slaat dan wel op de gehele Effatagemeenschap ...

September eindigt met zonnige dagen. Met wat werken in de tuin en een gidsbeurt in het Groot Begijnhof te Sint-Amandsberg gaat een mooie maand voorbij.

Wouter, zondag 29 september 2013